

SYLABUS KURZU

Průvodce demokratickou kulturou ve škole v rozsahu 44 hodin

Program je realizován v rámci projektu “Průvodce demokratickou kulturou pro školy” reg. č.
CZ.07.4.68/0.0/0.0/17_058/0000664 podpořeného z Operačního programu Praha – pól růstu ČR

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

*Záleží vám na tom, zda školy připravují děti na život v demokracii?
Myslíte si, že klima školy je stejně důležité jako samotná výuka?
Máte chuť více porozumět sám/a sobě a pracovat na svém osobním i profesním rozvoji?
Chcete pro školy, sami sebe a demokracii něco udělat?*

Smysl kurzu

Realizací vzdělávacího programu přispět k rozvoji demokratické kultury (DK) ve školách - tedy k tomu, aby si každé dítě ve škole zažilo situace, které rozvíjí jeho kompetence potřebné pro život v demokratické společnosti a aby každý ve škole mohl spoluvytvářet demokratické klima a mít z něj užitek.

Kontext kurzu

Absolvent kurzu sehraje klíčovou roli v rozvoji demokratické kultury ve škole, kde bude působit.

Uplatnění celého konceptu CDC - v jehož srdci se nachází model CDC - umožňuje rozvíjet demokratickou kulturu ve škole a tím posilovat důvěru žáků v principy demokracie a jejich vlastní účinnost ve změněné realitě současné Evropy. Posilováním demokratické kultury se škola stává nejen místem předávání znalostí, ale se stejnou důležitostí i místem rozvíjení dovedností. Místem, kde se diskutuje o hodnotách a postojích potřebných pro zachování a rozvíjení respektujícího právního státu a demokracie.

Průvodce seznámí vedení školy a učitele s konceptem CDC - aby jej vzali za svůj, aby pochopili, že se může jednat o podstatnou změnu v přístupu, která ovšem neznamená nutnou změnu všeho, co se ve škole dosud dělo. Řada dosavadních aktivit může k demokratické kultuře školy přirozeně přispívat anebo představuje zatím nevyužité příležitosti.

Vzdělávací program sestává ze základních 5 setkání (z nichž to 1. je vícedenní výjezdní), dále letní školy a dalších podpůrných setkání s mentorem, synergického setkání s dalšími účastníky kurzů jiných organizací a v neposlední řadě z návštěv škol, kde si účastník bude snažit dohodnout budoucí angažmá. Cíle a rámcový rozpad do jednotlivých seminářů viz níže.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Základní cíle – účastník kurzu:

1. Zná a akceptuje plán "průvodcovi cesty", včetně jejího harmonogramu, náplně, plánu pro domácí přípravu, aktivity na školách a možnostech podpory. Zná hodnoty organizátorů (COV) a jsou pro něj minimálně akceptovatelné, ideálně s nimi souzní.
2. Zvědomuje projevy já v roli občana.
3. Realisticky nahlíží své aktuální možnosti, kompetence a kapacity (s ohledem na rozvoj kompetencí pro rozvoj DK na školách).
4. Formuluje svou aktuální obecnější vizi a kroky k jejímu naplnění v odborné oblasti.
5. Reflektuje své silné (a slabé stránky) a zná způsoby, jak je dále rozvíjet a využít naplno svůj potenciál.
6. Zná principy facilitace, alespoň na základní úrovni zvládá facilitovat setkání více osob. Stejně jako v dalších kompetencích, i zde si je vědom svých limitů. Rozvíjí své lektorské dovednosti.
7. Zná formální i neformální limity fungování škol. Má vědomou vlastní vizi toho, co mají děti ve škole zažít a s jakými kompetencemi školu opouštět.
8. Umí efektivně komunikovat a to i ve specifické situaci komunikace s vedením školy a nabízením další spolupráce. Díky jasné a empatické komunikaci získá relevantní informace o tom, jaká je celková situace ve škole, jaký je stav rozvoje DK, jaké jsou představy školy a jaké jsou její silné a slabé stránky, možnosti dalšího rozvoje.
9. Umí vysvětlit celoškolní přístup, zná dokumenty, z kterých vychází. Na základě těchto znalostí umí obhájit jeho aplikaci v konkrétní škole, byť v dílčí míře naplnění.
10. Umí vysvětlit pojem DK, jak se ve škole projevuje a umí ji pozitivně ovlivňovat.
11. Pochopí možnosti využití modelu CDC ve školním prostředí pro posílení inkluze a rozvoje kompetencí žáků a zažije podstatu konceptu CDC.
12. Seznámí se s příklady aplikace metod pro rozvoj kompetencí dle modelu CDC do výuky, praktickým využitím modelu CDC ve výuce konkrétních předmětů, rozpracování kompetencí do dílčích aspektů včetně přípravy konkrétní vyučovací hodiny.
13. Má představu či analýzu (např. SWOT) silných a slabých stránek konkrétní školy v oblasti DK a pochopení pro současný stav školy i budoucí limity rozvoje.
14. Navrhuje vhodná opatření vycházející z představy viz výše a respektující aktuální možnosti konkrétní školy.
15. Zná výzvu V51 a další relevantní zdroje financování rozvoje DK ve škole.
16. Zná výzvu V49 a další relevantní zdroje financování rozvoje DK ve škole.
17. Získají informace o zakotvení občanských a sociálních kompetencí v kurikulu škol, v rámcových vzdělávacích programech a strategických dokumentech vzdělávací politiky ČR.
18. Navrhuje konkrétní aktivity (vč. vlastní role průvodce) do projektu rozvoje DK ve škole a designuje konkrétní postup, vč. např. reflexe jednotlivých aktivit.
19. Na škole, kde působí jako průvodce, ví na koho z vedení se obrátit a kdo je další osoba odpovědná za rozvoj DK (ideálně (budoucí) interní koordinátor) a jak ho podporovat v dalším seberozvoji a působení ve škole.

Stručný popis jednotlivých seminářů - setkání

Setkání	Rámcový obsah setkání/období	Očekávaný pohled účastníka – otázky a situace:
1. setkání, výjezd	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení účastníků - představení celého vzdělávacího programu vč. širšího kontextu - konkrétní ochutnávka metod práce při rozvoji DK (vlastní zážitek) - základy občanského vzdělávání - základní hodnotový rámec a metodická pravidla - diskuze nad tématy spojenými s působením na škole - první část skupinového mentorování zaměřeného na vize, role atd. - vzájemné profesní seznámení, ilustrace možností budoucích synergií - představení cílů vzdělávacího programu, jeho pravidel a podmínek účasti - plánování období před dalším setkáním - představení evaluací v rámci programu + vyplnění prvních dotazníků 	<p><i>Kde a s kým to jsem?</i> <i>Co mě čeká?</i> <i>O čem to bude?</i> <i>Jak to bude fungovat?</i> <i>Jsem tu správně?</i> <i>Co je to DK/OV?</i> <i>Jaká je má role jako průvodce?</i> <i>Co dál, co je první krok?</i></p>
mezidobí	<ul style="list-style-type: none"> - oslovení prvních škol, dohoda schůzek - domácí studium a příprava 	<p><i>Vstřebat úvodní setkání. Dle potřeb samostudium (výzvy, dokumentů...).</i> <i>První kontaktování škol, seznamování, dohoda setkání se zástupci školy.</i></p>
2. setkání	<ul style="list-style-type: none"> - reflexe hledání škol - jak účinně nastavovat zakázku a spolupráci se školou - jak vnímat (a analyzovat) potřeby a možnosti školy, jak rozumět přístupu ředitele, jak je ve svém uvažování o rozvoji DK "systémově vysoko", konkrétní analytické nástroje - nastavení zodpovědnosti mezi školou a průvodcem/ci - posun jasnosti v tom, co chci nabízet/dělat (blok mentoringu) 	<p><i>Po prvním lehkém nárazu reality.</i> <i>Co mě na škole čeká, co je to za organizaci, jak ji uchopit?</i> <i>Jak mluvit s vedením?</i> <i>Jak se s ním dohodnout?</i> <i>Vím, že to nemusí být snadné.</i> <i>Mám jasno v tom, kde jsou hranice + už skoro-jasno v tom, co chci nabízet/dělat.</i></p>
mezidobí	<ul style="list-style-type: none"> - podpora při obtížích s hledáním a navazováním spolupráce se školami, ideálně kontaktování více škol, větší propagace výzvy 	<p><i>Mám nějakou představu a motivaci. Návštěvy škol, kontakt, další hledání. Bližší seznamování se školami, propagace výzvy a sebe. Seznamování škol s výzvou. Sběr informací o škole</i></p>

3. setkání	<ul style="list-style-type: none"> - reflexe spolupráce se školami, sdílení toho, co funguje, kolegiální podpora při obtížích - jak na výzvu - "burza" připravovaných projektů a vlastních expertíz, možnost spolupráce - jak konkrétně naplnit projekt (představení a sdílení zkušeností s konkrétními produkty) - zkušenosti z Pokusného ověřování - jak působit na škole, rozvíjet DK, spolupráce s interním (budoucím) průvodcem, žákovský parlament jako nástroj rozvoje OV/DK - metodický rozvoj 	<p><i>Mám plnou hlavu zážitků z návštěv škol. Co dál?</i> <i>Mám-li školu, tak začínám se psaním projektu -> začíná skutečná práce na škole, vytváření zakázky. Hledání synergií a podpory atd.</i> <i>Průnik potřeb/hodnot školy a mne. Vyjasnění, co chci dělat/nabízet. Hlubší poznání/porozumění práce průvodce a mechanismů systemizace rozvoje DK ve škole.</i></p>
mezidobí	<p>synergické setkání 8. dubna</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení (jméno, kontakt, z jakého kurzu, na jaké škole, interní x externí průvodce, osobní expertíza a zájem, možnosti spolupráce - nabídka/poptávka) 	<p><i>Poslední příležitost najít školu. Ladím představu o spolupráci se školou. Příprava projektu/ů se školou/ami. Synergie s ostatními atd.</i></p>
4. setkání	<ul style="list-style-type: none"> - sdílení zkušeností ze spolupráce se školami - poslední šance na úpravy projektu - možnost požádat o radu, pomoc a spolupráci (nás, ostatní účastníky, ostatní r. V41) - metodický rozvoj 	<p><i>Už mám školu/y a rozpracovaný/é projekt/y.</i> <i>Mám za sebou nějaké mentorování.</i> <i>Hledám synergie, podporu (vč. formální!), konzultaci, kontrolu. Vidím, co mi nejvíc chybí, jaká podpora, co rozvinout atd. Další případná příležitost jít více do "JAK".</i></p>
mezidobí	<ul style="list-style-type: none"> - podání projektu - synergie - seberozvoj 	<p><i>Podávám projekt. Synergie a využití podpory, konzultace či společného setkání COV a ostatních účastníků. Mentoring.</i></p>
5. setkání	<ul style="list-style-type: none"> - závěrečná reflexe - závěrečné konzultace a pokyny k projektům a startu nastavení spolupráce - uzavření kurzu - příprava na prázdninovou a podzimní část vč. letní školy - rozvoj kompetencí nutných pro úspěšné fungování na školách v dalším období 	<p><i>Uzavření cyklu setkání před prázdninami. Dle skutečných potřeb - možná facilitace, mentoring, reflektování, administrace projektu.</i></p>

